1.2. ПРАВОВЕ ТА НАУКОВО-ПРИКЛАДНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

РОЗ'ЯСНЕННЯ НЕЗАЛЕЖНОЇ МЕДІА ПРОФСПІЛКИ УКРАЇНИ ПИТАННЯ "ЧИ Є ІНТЕРНЕТ-ВИДАННЯ ЗАСОБАМИ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ?"[1]

Незалежна Медіа профспілка України

Реферат. Чи можна вважати інтернет-видання засобом масової інформації, якщо спеціального закону про онлайн-медіа ще не існувало? Відповідь на це питання дала громадська організація «Незалежна медіапрофспілка України» (НМПУ) у роз'ясненні від 11 лютого 2016 р., зміст якого відтворено в рефераті. НМПУ будує висновок на системному тлумаченні трьох законів. Відправною точкою є частини перша і друга ст. 22 Закону України «Про інформацію»: масова інформація – це інформація, що поширюється з метою її доведення до необмеженого кола осіб, а засоби масової інформації є засобами, призначеними для публічного поширення друкованої або аудіовізуальної інформації. Поняття аудіовізуальної інформації профспілка бере зі ст. 1 Закону України «Про телебачення і радіомовлення» (будь-які сигнали, що сприймаються зоровими і слуховими рецепторами людини та ідентифікуються як повідомлення про події, факти, явища, процеси, відомості про осіб, а також коментарі про них, передані за допомогою зображень і звуків), а визначення Інтернету як всесвітньої інформаційної системи загального доступу, що базується на Інтернет-протоколі, визначеному міжнародними стандартами, зі ст. 1 Закону України «Про телекомунікації». Додатковим аргументом слугує п. 2 Прикінцевих положень Закону «Про інформацію», за яким до приведення законодавства у відповідність із цим Законом акти застосовуються в частині, що йому не суперечить. Звідси висновок НМПУ: інформація, поширювана через Інтернет, орієнтована на необмежене коло осіб і тому є масовою, а інтернет-видання (вебсайт) як засіб публічного поширення друкованої чи аудіовізуальної інформації є засобом масової інформації. Роз'яснення стане в пригоді редакціям онлайн-видань, зокрема наукових, журналістам і юристам, які обстоюють статус вебсайту як ЗМІ. Читаючи його сьогодні, треба зважати на зміну правового поля: 31 березня 2023 р. набрав чинності Закон України «Про медіа» № 2849-IX, а Закон «Про телебачення і радіомовлення» втратив чинність, тож роз'яснення 2016 р. фіксує підхід, сформований до нового медійного регулювання.

Ключові слова: інтернет-видання, засоби масової інформації, масова інформація, аудіовізуальна інформація, вебсайт, онлайн-медіа, Незалежна медіапрофспілка України, Закон України «Про інформацію», Закон України «Про телебачення і радіомовлення», Закон України «Про телекомунікації», Закон України «Про медіа».

Clarification by the Independent Media Trade Union of Ukraine on the Question “Are Online Publications Mass Media?”

Nezalezhna Media profspilka Ukrainy.

Abstract. Before Ukraine adopted a dedicated media statute, the legal status of online publications was open to question. This abstract presents the clarification issued on 11 February 2016 by the Independent Media Trade Union of Ukraine on whether an online publication can be regarded as a

mass medium. The union reached its answer through a systematic reading of three statutes. Article 22(1)-(2) of the Law of Ukraine "On Information" defines mass information as information disseminated in order to reach an unlimited number of persons, and mass media as means intended for the public dissemination of printed or audiovisual information. Article 1 of the Law "On Television and Radio Broadcasting" defines audiovisual information as any signals perceived by human visual and auditory receptors and identified as messages about events, facts, phenomena, processes or persons, or comments on them, transmitted through images and sounds, while Article 1 of the Law "On Telecommunications" defines the Internet as a worldwide public information system based on the Internet Protocol. The union also relied on paragraph 2 of the Final Provisions of the Law "On Information", under which other legislation applies only insofar as it does not contradict that law. It concluded that information distributed via the Internet is addressed to an unlimited audience and is therefore mass information, and that an online publication, or website, being a means of public dissemination of printed or audiovisual information, is a mass medium. The clarification is useful to editors of online periodicals, including scholarly journals, and to journalists and lawyers. Readers should bear in mind that the Law of Ukraine "On Media" No. 2849-IX entered into force on 31 March 2023 and repealed the Law "On Television and Radio Broadcasting".

Keywords: online publication, mass media, mass information, audiovisual information, website, online media, Independent Media Trade Union of Ukraine, Law of Ukraine On Information, Law of Ukraine On Media, media law.

Першоджерело: *Чи є Інтернет-видання засобами масової інформації? : роз'яснення від 11 лют. 2016 р. / Незалежна Медіа профспілка України. Реферат оприлюднено в журналі 02.07.2018.*

References

1. Nezalezhna Media profspilka Ukrainy. Roziasnennia Nezalezhnoi Media profspilky Ukrainy pytannia "Chy ye Internet-vydannia zasobamy masovoi informatsii?" [Clarification by the Independent Media Trade Union of Ukraine on the Question "Are Online Publications Mass Media?"] : referat. Sudovo-psykholohichna ekspertyza. Zastosuvannia polihrafa i spetsialnykh znan v yurydychnii praktytsi. 2019. Vol. 4, No. 1 (19). URL: https://expertize-journal.org.ua/normativnie-documenti/855-roz-yasnennya-nezalezhnoji-media-profspilki-ukrajini-pitannya-chi-e-internet-vidannya-zasobami-masovoji-informatsiji (onovlena versiia vid 02.02.2020). [in Ukrainian].